

داخى له دلّ، شيعرى له گيرفان
شيعر واهه نارمن

وه رگيران محهمه د مورادى نساى

داخى له دل، شيعرى له گيرفان

واهه نارمن

وهرگيران محهمه د مورادى نساى

ناسنامه ٲٲه ٲرتووك

□ ناو ٲه ٲرتووك : داځٲ له دل؁ شٲٲعرٲ له ٱٲرفان

□ شاعر : واهاه نارمن

□ وه رٱٲران : محه مهه موراهى نساى

□ شٲٲوه كار : هه بٲب محه مهه ذراهه

□ سال ٲاٲ : سٲتامبر ٲ٠١٤ زاٲٲنى

□ ٲاٲه مهنى : نه نساٲٲو شه فهق؁ وه شٲٲوه ٲٲلكترونٲكى

ناونٲشان ٲلكترونٲكى: www.shafaaq.com

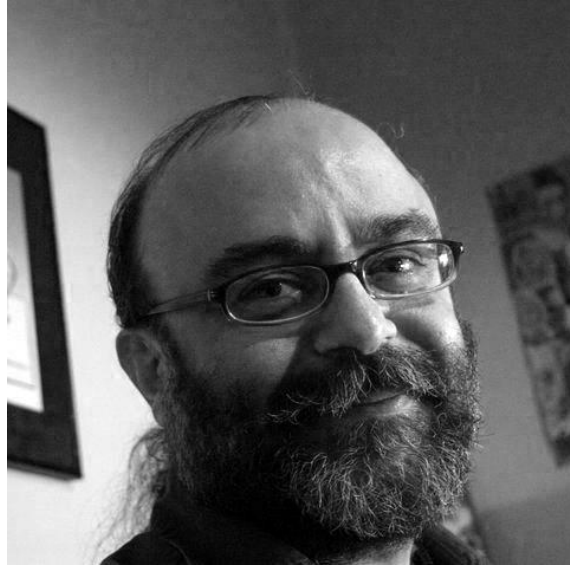
پپرست

۷	پیشه کی
۸	گافاره
۹	ده سه یلی
۱۰	شووخی
۱۱	لیوه خه نه
۱۲	شه که تی
۱۳	ئهوسا
۱۴	شه که زیله
۱۵	دیدار ت
۱۶	فهریو
۱۷	ساعت عشق
۱۸	شیرعی ئهرا بلوور
۱۹	شیر تیه ل
۲۰	ئیوارگانی پازی
۲۱	لیوانه ی
۲۲	کلاس دهرس
۲۳	دیکتاتور
۲۴	شیر نه نویسیاگ
۲۵	له نازادی نوسم
۲۶	خه وه پراوکی
۲۷	خر خواردن
۲۸	وه ختی ک شیر نوسم
۲۹	کاغه زئی له گیرفان یه ئی
۳۰	نامه یگ ئهرا ئاهووه یل
۳۱	یاده وهری یه ئی سه فهر
۳۲	شیرعی ئهرا پیانو
۳۳	له لای ئه و
۳۴	تهو کردن
۳۵	غهر بیانه
۳۶	تام خوه ر
۳۷	سئ وینه له عشق
۳۸	کتاو ریازی
۳۹	میوانی
۴۰	خه له تیاگه یل
۴۱	واران بواری چیمن
۴۲	نیشتمان من

- ٤٣..... چو کسان تر، ئه مان جياواز (ويٽه ٽي دووهم)
- ٤٤..... ئرمس
- ٤٥..... ئه ي خودا
- ٤٦..... مشتم خاليه
- ٤٧..... په يام ٽي ئه پرا نيشته جي ه ل کيکه شانه ي ل تره ک
- ٤٨..... ئاخرين خه و منالانه
- ٤٩..... مسافره ي ل
- ٥٠..... پڙمه
- ٥١..... هاونشين هساره ي ل
- ٥٢..... چو که سان تر، ئه مان جياواز (ويٽه ٽي يه که م)
- ٥٣..... منه ي کردن
- ٥٤..... سه ر خاک

پیشکشه وه «نایهت نامداری»

پیشه کی:

واهه نارمن، شاعر و وهرگیپر به ناوبانگ ئیرانی-ئهرمهنی له سال ۱۹۶۰ زایینی له شار مه شههد سهر وه پاریزگای خوراسان له دالگ بوه. له زانکویگ له شار له ندهن رشته ئی کوومه لگاناسی خوه نستگه و تا ئیستا زیاتر له چهن به ههرم شیعر و وهرگیپران وه دو زوان فارسی و ئهرمهنی چاپ و بلاو کردگه. له کتاوهیل شیعی توه نیمن وه: «بال هایش را کنار شعرم جا گذاشت و رفت»، «پس از عبور درناها»، «باران بگیرد، می رویم» و... ههر له یوا له کارهیل وهرگیپران توه نیمن وه: «کلید درم نور خورشید است»، «پاییزی کاملاً متفاوت»، «سطر اول را نمی نویسم»، وه «شهد زردآلو و مثلث سیاه» ناماژه بکه یمن. شیایوی باسه ک واهه نارمن هه لگر خه لات ئه ده بی کانوون نوسه رهیل ئهرمه نستان له سال ۲۰۱۴ زایینی بوه.

گافاره

ئۆشن قهلب هەر ئايه مئ
چنه گورمچه يه
سه رم سوڤ ماگه دالگه!
مه گهر قهلب تونيش
وه بۆچگى ده سه يلته؟
مه گهر قهلب تو ههر شه و
گافاره ي خوه ر نيه؟

دهسه یلی

تا رووژی ک بوئی
دهسه یلی
بوو وهنه وشه دا

لهو رووژه ک چی
وهنه وشه یل
بوو دهسه یلی دن

شووخی

-له ناو جهنگ فه له ج بوډه کوره گه؟

-له ناو ناشتی ژنرال

-شووخی که ی؟

-فره که م

زوورم شیعر نوسم

-شیعریله ت فرووشیده پیم؟

-شووخی که ی ژنرال؟

دو نیا له یه ی سپاخانه

جی نیه گری

لیوه خه نه

چه نی خه مباره
لیوه خه نه نی ئه و مناله!
چو دره وشیان جفتی که وش
له پای ئفلیجی
چو قه له م و
کاغزی چه مرگ،
له گیرفان شاعری مردگ

شهکته تی

شهکته بۆه سهرباز
 ئهوقهره دی
 ک هاز هه لگرتن تفهنگ نه ییژی

شهکته بۆه شاعر
 ئهوقهره دی
 ک هاز هه لگرتن پینۆس^۱ و
 نۆسان شیعی تازنه ییژی

شهکته بۆه ده لقه ک
 ئهوقهره دی
 ک هاز هه لگرتن نقاب
 له ده م و چه و
 له هۆره و چگ خوهی نه ییژی

ئهوسا

ههر له ئهوسا
 پښ من و تو
 جگنی له یهک جیا بو
 تو چو یهئ شاعر
 عاشق بو
 وه من چو یهئ عاشق
 شیعر نوسام

ههر دوگمان گوما هاتیمن
 من له ئاخر یهئ رویا
 تو له یهئ شیعر بیئاخر

شهقه زیله

ههر شهو
وهرجه خهو
تماشای دهموچهو خوهم کهم
له ناو ئاوینهی
ک له کوچه دزوم

شوون کلگهیل دالگم
هیمان پاکه و نهوه

دیدار تو

ههركهس چهوئى كهفئى له تو
شاعر بوود
هه ر ده مه ته قهئى
بووده شيعر

ههركهس چهوئى كهفئى له تو
ناخو ههش بوود
وه ئاخ و هاوار
بووده شيعر

ئهمان تو له شيعر بيزارى
وه زانى
تهنيا،
كهسى ك بئ دهنگ بوود و
هوچ نهوشئى،
وهرد خوئى به يدهد

فهریو

سروود نیشتمانی ژه نیهی
 گشتی هه لسیمن،
 لیوه خه نهی ها لیومان و
 ئرمسی له چه و...

سروود وه ئاخر رهسی
 ئەمان

ئیمه وسایمنه هیمان
 -سه نده لیه یله دزینه و
 زه وه گه یش فره تته-

دی جییگ ئه پرا نیشتن نه یریمن

ساعت عشق

هه‌رگز

وه ده‌سه‌یلئ ساعت نه‌وه‌سی!

رووژئ له لی پرسیم

چو هه‌میشه له ماوه تیه‌یدن؟

وه‌ت:

هه‌وآل ساعت له خوهر پرسم

وه‌تم:

ئه‌نو رووژه‌یل وارانئ؟

وه‌ت:

رووژه‌یل وارانئ

گشتئ ساعه‌ته‌یل، ساعت عشقن

راست وه‌ت

که‌فت ئه‌و هۆرم رووژه‌یل وارانئ

هه‌میشه ته‌ر بق

شيعري ٿهرا بلوور

منال هاوساگه مان
باوه ږ نه ڪرد
ڪ ٿهرا نيه زانم ڪام مه لٽوچگ
سى رووڙه ديارى نيه
وه ٿهرا خوهر
بن قه راره مٿروو

شیعی تیہ لی

وه هاتنت فه ریوم دای
یان وه چگنت؟

خوهزه و چهوم نه کفتاگه لیت
تا هه میشه نیشانیت
له فرشته گان بگرتام
تا تیہ لی ترین شیعیرم هه رگز
له گوچیگه لی^۱ خودا نه خوه نسام

خوهزه و چهوم نه کفتاگه لیت
ئهوسا دی
نه داخنی له دلی داشتم و
نه شیعی لی گیرفان

ئیوارگانی پیزی

له ناو ئوتوبووس
له دیه کهیل فرهی گوزه ریمین
له لای خودا رهد بۆمن و
نیه وسیمین

چه نی شه که تم
له ری نه کردن
له نیشترگانی وه مه قسه د ره سین

لیوانه‌ی

تیرنگه دی
 شیعر وه‌تن ئاسانه
 وه ئاسانی وه دی هاتن
 وه ئاسانی دل به‌سین وه یه‌ی بیگانه
 وه ئاسانی کوشیان،
 وه ده‌ست دوژمن

تیرنگه دی
 شیعر نه‌وه‌تن دژواره
 وه دژواری چال کردن یه‌ی کوورپه
 وه دژواری دل نه‌وه‌سان وه یه‌ی فرشته
 وه دژواری کوشتن له جه‌نگ،
 ئه‌را زینگ مه‌نن

تیرنگه دی
 شاعر بۆن لیوانه‌یه!
 لیوانه‌ی...

کلاس دهرس

له مه درسه
زیاتر له ههر دهرسی
له جوگرافیا خوهشم هات
ئهمان نیه زانم ئه پرا
له ناو کلاس جوگرافیا
هؤرم هه میشه له لای شیعر بو
تیرنگه یشه خاس نیه زانم
ئه پرا له وهخت شیعر وهتن
له هؤرم
جوگرافیا شی که مه وه

ديكتاتور

ديكتاتور
 له ناو تلوزون
 له نازادى توشى
 جهان له قيژهى هزاران زاروو له رزى
 شاعر،
 پەرداخه گەئى^۱ پر كه يد و
 وه سه رخوه شى گينزبرگ^۲
 هه لفور يگهئى
 قلاى له بان ئانتن تلوزونه گه نيشيد و
 وه بان شان ديكتاتور
 ريتگ كهئى

^۱ پەرداخ: ليوان

^۲ شاعر رووشنبير و نازادى خواز ئامريكاي

شیعر نه نویسیاگ

ناخرین شیعر نی ده فتره
 خویشکه گهم له کنیا خویندیه نی
 برادهرم له نارژانتین
 نی شیعر توشی
 وه هاوړپانم له نه لجه زایر
 شیعرگهم وهرد خوینان وه ففرنسه بهن
 تا گهر ریواری
 -گاهه س تافره تی له ئورلئان^۱-
 له مه پدان ویومارشه^۲
 نهو شیعره
 نه پرا دنیا و نه پرا من،
 بخوه نی

^۱ شاری له ففرنسه: Orléans

^۲ مه پدانن ک ژان دارک Jeanne d'Arc له تن سزانن

له نازادی نوسم

هیژگر هاوړی!
 تماشای «سن»^۱ بکه و
 له شه پ بنوس ته پام
 له ته سیری...
 منیش له ناو ئی سەنگەر قه دیمیه
 چه وه یلم نوقنم و
 له ناشتی نوسم ته پام
 له نازادی
 بالزاک^۲ راست وه ت
 ها وه هورد
 نه؟...

^۱ مهبهست روویار "سن" له فەرنسه

^۲ نوسەر به ناولانگ فەرنسهی. وه فەرنسه: Honoré de Balzac

خه وه پراوکی

دوکوت شهوار هه لسام
له ژیر په چین یاسی
له ناو کوچه

دنیا گشتی له خه و بو
ئهمان

له وتاقه ی من
خودا و شه یتان
وهرد یه ک گه پ دان

دهنگ یه کیگه لیان
وینه ی رشیان واران بو
له بان خاک
دهنگ نه وه که،
وینه ی رشیان مشت ی خه پرگ
له بن چال

خړ خواردن

که ئی شه که ت بوو زه و
 له ئی هه لپه رگه؟
 و له ئا خرا
 ئه پرا ئی بالریه نه^۱
 کی چه پ کوئی؟

^۱ باله شیوه ئی له هه لپه رگه س (رقص)، وه بالریه ن وه ره قاس ژن ئی هه لپه رگه ئوشن. وه فهرنسه: Ballerine

وهختی ک شیعر ئوشم

کاری نه یرم
زه و چه رخی
یا مانگ
یا خوهر
یه کی بوشی
ئه پرا وهختی ک شیعر ئوشم
له هه ر لای دنیا ک بووم
خوهر
دوکوت شهوار ئه لای؟

کاغزی له گیرفان یه ئی سهرباز

خهنگ داره، نه؟
له ئه و بازیه
دایمن له زه و
دهس و پامان برین دار^۱ بو
له ئی بازیه
برین دار بو من و
دهیمن له زه و

---

^۱ زامدار، زهخمی

نامه یگ ته پرا ټاهووهیل

ټهو شاعره
 ک چاوه پروانی^۱ بون
 دی هه رگز نیه دنه و
 دوه که ټیواره
 له دوکوتی مال ټاهووهیل
 راوکه ری کوشته ی

---

^۱ چهوه پی، مونته زر

يادهوهری يه ټی سه فهر

وارانی ترین جی سه فهر
رشانن جامی ټاو ده ریا بو
له پشت سه رمان

وه لټوه خه نه ټی دوه ت عه شایر
زه رینه وسیمینه ټی^۱ ټی وارانه بو
له ناو ټاو ټینه ټی ټو توموبیل

شيعرى تهرا بيانو

سى جار هاوار كيشا
"دووست ديرم"
عاشق بو سى جار
يه كم جار وه نهو
دواهمين^۱ جاريش وه نهو
وه له ناوهن ئى دوچاره
وه كه سه يل تريش عاشق بو
وه رد نهو

---

^۱ فاخرين

له لای نهو

ئیمه هه‌میشه
له تهنیایی خه‌نسیمن و
گریسیمن له تهنیایی

له لای نهو
له ژیر واران
دهرفه‌تی ئه‌پرا خه‌نسن نهو
له ژیر بومبارانیش
ئه‌پرا گریسن
دهرفه‌تی نهو

ته و کردن

له و تاقی وه گهورایی بیوان
دهسەیل ئەورینی
چەوسانە تیولم...

شەوہ کی
دهسەیل ئەق و شکیاۆن و
تیول م
بوو خاک واران خواردگ دا

غەریبانه

هاوار کیشام
چشتی نهووت
دژمینن دام و
چیمه رییه و
چشتی نهووت

سالهیل دواتر
له ناو کوچه دیمهیی
غەریبانه تماشام کرد و

پرسی:

هییمان وهل ئاهووویلا
له ئاسمان شهو سه فەر کهی؟
هییمان ههم شهیتان
ناو خودا هاوار کیشی؟

بیدهنگ بۆم
چشتی نهووت

تام خوهر

هیځمان ها له دهمم
تام ټه خوهره
ک ټه رووژه وه تامازوو
له جامی پر له وه فر
ټه لمژیمن

بچر ټه و پیم
زسان نزیکه...

سې وینه له عشق

جیا له جه‌نگ
 نیشتمانم دووس داشتم
 چو سهربازی نه‌ترس
 ک دالگۍ...

جیا له هر شیعری
 نیشتمانم دووس داشتم
 چو شاعری سهرمه‌س
 ک دل‌داری...

جیا له هر خه‌یال
 نیشتمانم دووس داشتم
 چو ریشچه‌رمگۍ زانا
 ک مناله‌گه‌ی...

کتاو ریازی

له کتاو ریازی نوساوم

له ناو دهسهيلم

ټه پرا تو

ټاگر كه مه و

كتاوه له ناو كلاس هيشتمه جی و

ټاگر كوشياوه و

ټه مان دهسهيل من و

سه رشان دوه ټي تره ك

له ټي بازيه

سزيا

میوانی

سه‌نده‌لیه‌یله خالین
ده‌وریه‌یله له بان میژ و
لیوانه‌یله
خالین.
تفه‌نگی ک له دیوار کریاسه دار
وه ئی قاب عه‌سکه
خالین.

نیه‌زانم
دیڤر هاتمه
یان زو؟!

خه له تیاگه یل

دهسه یلمان وه گنیا که ره یل به خشیمن و
 دهس درپا کردیمن وهره و ئیه که و ئه وه که
 قوله یلمان وه بن دهسه یل به خشیمن و
 وه پای خوه مان وه مه سلخ چیمن
 گووشه یلمان وه کافره یل به خشیمن و
 بلوور ئه پرا یه ک ژه نیمن
 چه وه یلمان وه ناکه سان به خشیمن و
 هه رچی دیمن
 له چه و خوه مان دیمن...

واران بواري چيمن

شهاران
 چو شيتي له ناو شارم
 و روژان
 چو فرهزاني له شيتخانه
 له هورم نيه ئي كه ليمه يله
 له روژ نوسامه
 يان له شهو

ههر له ي شيعره
 له لاولاي ئي پرسته يله
 ژني ئه و شاري اگه
 ك شيعره ييل نه نوسيا گم
 له قه پالي نوسا گه و
 وه گورم چه ييل به سيا گي
 وه رد م
 زه پره مشت هكي كه ي

- نه چيمن؟
 كه مني پا بكيش!
 واران بواري چيمن

نیشتمان من

قوله یلم چقیانه سه خه پرگ

ئهمان ده سه یلم

زه و گرتنه ئه و باوش

نیشتمان من

پاسپورتی وه دریزای لانه ویزیه

نیشتمان من

ئه وقره گهوراس

ک جار گومان که م سایه ی ئه وه

وه ختی له لای خوه رده بو

وه ئه وقره بوچگ

ک روژی

له بان بال په پوله ی دیمه ی

چو که سان تر، ئەمان جیاواز
(وینە ئی یە که م)

تونیش وینە ی که سان تری
شیت فرانن^١
ئەمان هۆچ که س وینە ئی تو نیه
ئەوان هۆچ کامیان
بال نه یرن...

---

^١ فرین، بال ئەو گرتن

نرمس

دنیا
له پشت ئی ئه سره ک ها له چهوم
منالی خون شرینه
که له ناو ده ریا
دهس و پا کوتی

ئی ئه سره
ک میرات باوگ و باپیرمه
نه تکیه ید و
نه هسکه و بوو

ئهی خودا

له بان خه‌رگ نۆسام
چوه بکه‌م خودا
بالام ئه‌را نۆسانن شیعر
له بان ئاسمان
فره کوله‌و
بالای تو
ئه‌را خوه‌نستن ئی شیعر خاکیه
فره بلین

مشتم خالیه

دروو وه تم
 دالگم خه له تانم
 وه خودا
 گورمچه م خالیه
 دروو وه تم
 تا گهر نه که ئی ئه و گولوو ئاگرینه
 که له گیرفان خودا دزوم
 گوم بکه م

دۆنیدن دالگه
 هییمان هه م
 وه خودا
 گورمچه م خالیه

په يامی ټه پرا نيسته جيهل کيکه شانہيل تره ک

ټه گهر هه سه دان
 مه خابن^١ ک له ټيره نين
 ټيره زه ټوه
 جهاني پر له بون و
 پر له نه بون
 هاوساي خور و مانگ
 ره نگين ترين شيعر خودا

---

^١ مه خابن: داخ، چه ټف

ئاخرین خه و منالانه

شیشه ئی هه ر دهروه چی ک شکانم
 تاوانی شهقه زیله بو
 ته نیا یه ئی جار
 رووژی ک شیشه یل شار
 له بن شکانم
 نه یانه لیم
 ئه و رووژه
 دوه تی دلگه رم
 له پشت تیه ریک ترین دهروه چ
 لیوه خه نه ئی کرد و
 له ئاخرین خه و منالانه
 هه لسانم

مسافره یل

له تیه ریکی شه و
 له پشت دهر وچ شه منده فەر
 له شوون چوه بوم
 منه ی کی کردم؟

شه منده فەر
 له ویستگه ی خاپوورینگ وسا
 ئه فدا لئ
 نیشانی خودا نا له گیرفانم
 له مه قسه د
 نیه زانم کام مسافر
 گیرفانم بری؟

پژمه

له لای قه وړی قه دیمی
 دوه تی وه گیسه یل چه رمگ
 زه و هه لکه نیډ و
 سیگار هغه ی
 له کاسه ی چه و دیکتاتور
 کوشیده و

زه مان و سی
 دنیا بڼه ننگ بوو
 شاعری له تایوس
 پژمی
 وه عوقابی له بلینی زه و
 مریدن له رخ

هاونشین هسارهیل

دۆهتی ناسم ک ههر شهو
ئهرا هسارهگان شیعر خوهنی
وه ئهوان وه پئی
زوان ئاسمان یای دهن

یهی جار پرسیم
دۆه شهو چه که لیمه ی یای گرتیده؟
وه شهرمه و تماشام کرد و
چهویگه لیم نۆقان...

چو کسان تر، ئەمان جیاواز
(وینە ئی دووهم)

تو وینە ی کهسان تری
جوان و لۆتبهرز
ئەمان هۆچ کەس وینە ی تو نیه
ئەوان هۆچ کامیان
شەیدا نین
تەنیا تونی ک هەر دوکت شەوار
له خەو هەلسنیده م و
له دلپاکی پرسى
هیمان هايدة خەوهر؟

منه ی کردن

هر دوکوت شهوار
 له پشت ئی دهره چ یه خبساگه
 چه وه یلم نوقنم و
 له شوون تو
 دهر مال وه مال عالهم کوتم
 ئه مان هر گول سوو
 له نوو
 خوه م له ناو ئی وتاقه دونم.
 ئی وتاقه
 ک رووژی منالینگ ته نیا
 شوون شانیهیل شه که تت
 له قی دیواره گه یی دود

سهر خاک

ولتهیل ژیر دهستی
 رووژ له دواى رووژ
 بۆچگتر ئه و بۆن
 بۆچگتر له یه ی شار
 یه ی مال
 یه ی وتاق...

خوه ی سزان

زارووی کلگه یل ته پر ژه نیه خو له کوو دیکتاتور و
 له بان زه و
 قهور بى ناوی کیشا

Daxê le dill, Şêrê le gîrfan

Şêr: Wahe Armin

Wergêrran: Mihemed Muradînisarî